

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 1 kwietnia 2026 r.

Poz. 2105

Podpisany przez:
Elżbieta Barbara Żabicka-Lakomy
Data: 01.04.2026 08:22:01

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.21.2026 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 26 marca 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm. – zwana dalej u.p.z.p.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXI/154/26 Rady Miasta Poręba z dnia 23 lutego 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla południowej części miasta Poręba (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2026 r., poz. 1447).

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy, uchwała rady gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 23 lutego 2026 r. Rada Miasta Poręba podjęła uchwałę Nr XXI/154/26 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla południowej części miasta Poręba.

Stosownie do przepisu art. 20 ust. 2 u.p.z.p., organ nadzoru w dniu 24 lutego 2026 r. otrzymał uchwałę Nr XXI/154/26 oraz w dniu 2 marca 2026 r. dokumentację prac planistycznych, odzwierciedlającą przebieg postępowania w sprawie uchwalenia miejscowego planu, celem zbadania zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 23 marca 2026 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień.

Pismem z dnia 24 marca 2026 r., Gmina złożyła wyjaśnienia w zakresie zarzutów wskazanych w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania nadzorczego.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że uchwała Nr XXI/154/26 została podjęta z istotnym naruszeniem przepisów prawa w następującym zakresie.

1. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 1 u.p.z.p., w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Ponadto, przepis art. 15 ust. 1 u.p.z.p. wskazuje, że projekt planu miejscowego, zawiera część tekstową i graficzną. W § 4 pkt 1 rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r., poz. 2404 – zwanego dalej rozporządzeniem), wskazano, że ustalenia dotyczące przeznaczenia terenów zawierają określenie przeznaczenia poszczególnych terenów lub zasad ich zagospodarowania, w tym nazwę klasy przeznaczenia terenu oraz symbol wraz z numeracją wyróżniającą je spośród innych terenów, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia. Natomiast zgodnie z art. 20 ust. 1 u.p.z.p. *in fine* w związku z § 8 ust. 2

rozporządzenia część graficzną projektu planu miejscowego sporządza się w sposób umożliwiający jednoznaczne jej powiązanie z częścią tekstową projektu planu miejscowego.

W tekście uchwały w § 3 pkt 1-12 określono przeznaczenia terenów. W tych przepisach wskazano tereny, które nie zostały wrysowane na rysunku planu, a są to:

- a) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o symbolu 1MNW,
- b) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o symbolu 1MNW-U,
- c) teren usług lub produkcji o symbolu 2U-P,
- d) teren drogi dojazdowej o symbolu 1KDD,
- e) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej oznaczone symbolami 3KR, 5KR, 10KR, 11KR, 14KR, 15KR, 17KR, 19KR, 20KR, 23KR, 26KR, 29KR.

W § 12 ust. 1 uchwały ustalono zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji. W tej jednostce redakcyjnej w pkt 1 lit. b wskazano drogi publiczne o symbolach KDZ – klasy zbiorczej, natomiast na rysunku planu nie wrysowano dróg publicznych tej klasy, a w tekście planu nie określono przeznaczenia i zasad zagospodarowania dla takich terenów.

W § 12 ust 1 pkt 5 uchwały opisano obsługę komunikacyjną ośmiu terenów, a wśród nich wymieniono tereny o symbolach 3WS, 4WS, 5WS, natomiast na rysunku planu nie wrysowano takich terenów, a w tekście planu nie określono przeznaczenia i zasad zagospodarowania dla tych terenów.

W § 15 ust 7 pkt 3 uchwały w ramach ustaleń dla terenu 1KK umożliwiono lokalizację przejazdów kolejowo-drogowych linii kolejowych z drogami wewnętrznymi 18KR, 20KR i 21KR. Natomiast na rysunku planu nie wrysowano terenu o symbolu 20KR. Teren 21KR jest oddalony od linii kolejowej, więc nie można na nim zlokalizować przejazdu kolejowego, a symbol 18KR znajduje się na terenie lasów 21L, który również nie przylega do linii kolejowej, a więc również nie można na nim zlokalizować przejazdu kolejowego.

Na rysunku planu wyznaczono: jeden teren oznaczony graficznie kolorem jak dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, jeden teren oznaczony graficznie kolorami jak dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usługowej, jeden teren oznaczony graficznie kolorem jak dla terenu infrastruktury technicznej, dwa tereny oznaczony graficznie kolorem jak dla terenu wód powierzchniowych śródlądowych, ale nie oznaczono tych terenów symbolem terenu. Wyznaczono dwa tereny oznaczone graficznie kolorami jak dla terenu usług lub produkcji, ale jednego z tych terenów nie oznaczono symbolem. Wyznaczono jedenaście terenów oznaczony graficznie kolorem jak dla terenu zieleni naturalnej, ale dwóch z tych terenów nie oznaczono symbolem. Ponadto część terenów lasów, terenów komunikacji drogowej publicznej, teren komunikacji kolejowej i szynowej oraz terenów komunikacji drogowej wewnętrznej również nie oznaczono symbolami.

Ponadto na rysunku planu, na terenie lasu o symbolu 1L, znajduje się symbol terenu 1KR, na terenie 4L znajdują się symbole 2KR, 3KR, 6KR, 9KR, 30KR, 2KDR, na terenie 21L symbol 18 KR, na terenie 6L symbol 13KR, na terenie 21L symbol 18KR, a na terenie 9ZN symbol 24L. Nie sposób wydedukować, których sąsiadujących terenów miałyby dotyczyć te dodatkowe symbole terenów.

W wyjaśnieniach złożonych przez Gminę wskazano, że *brak widoczności niektórych symboli tekstowych (etykiet) na wydruku oraz w pliku wynikowym jest wynikiem wyłącznie z ograniczeń technicznych związanych z dużą gęstością treści na podkładzie mapy zasadniczej. W miejscach o dużym zagęszczeniu infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenu, rzędne wysokościowe, opisy numeryczne działek), systemy GIS automatycznie eliminują nakładające się etykiety, aby uniknąć nieczytelności rysunku i tzw. „złania się” treści planu z treścią mapy zasadniczej. Podobnie, wystąpienie symboli takich jak 1KR, 2KR, 3KR, 6KR, 9KR, 30KR, 2KDR, 18KR, 13KR czy 24L na terenach o innym przeznaczeniu (L – lasy, ZN – zieleń naturalna) jest wynikiem technicznego przesunięcia etykiet tekstowych. Podczas generowania arkuszy rysunku planu o dużej skali i znacznym stopniu skomplikowania (liczne, wąskie tereny komunikacyjne), oprogramowanie typu GIS stosuje automatyczne algorytmy rozmieszczania opisów. W przypadku terenów o małej powierzchni lub bardzo wąskich (np. drogi wewnętrzne KR, drogi dojazdowe KDR), system często przesuwają etykietę poza granice poligonu na sąsiedni, większy obszar (np. las 1L, 4L), aby zapewnić jej czytelność i uniknąć nakładania się tekstu na linie rozgraniczające. Gmina wraz z wyjaśnieniami przedstawiła wygenerowany załącznik graficzny miejscowego planu z prawidłowo naniesionymi oznaczeniami terenów.*

Natomiast zamieszczenie symboli terenów w tekście planu takich jak tereny o symbolach KDZ w § 12 ust. 1 pkt 1 lit. b, terenów o symbolach 3WS, 4WS, 5WS w § 12 ust. 1 pkt 5 oraz terenów 18KR i 21 KR w ustaleniach § 15 ust. 7 pkt 3 zdaniem Gminy jest wynikiem oczywistej omyłki pisarskiej.

Wojewoda ze zrozumieniem przyjmuje wyjaśnienia złożone przez Gminę i występujące problemy techniczne z prawidłowym wygenerowaniem części graficznej, stanowiącej załącznik do uchwały oraz omyłki pisarskie w tekście uchwały, ale po analizie złożonych wyjaśnień nie może ich uwzględnić.

Gmina, załączając do wyjaśnień rysunek miejscowego planu z naniesionymi prawidłowo symbolami terenów wykazała, że przeszkody techniczne, na które wskazuje w wyjaśnieniach, możliwe są do pokonania w taki sposób, aby prawidłowo zaprezentować rysunek planu z wszystkimi oznaczeniami przypisanymi do poszczególnych terenów. Wojewoda jednak w trybie nadzorczym otrzymał dokument obciążony powyżej wymienionymi wadami. Przedstawiony przez Gminę w trybie nadzorczym dokument miejscowego planu, stanowiący akt prawa miejscowego, został również przedłożony do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w takiej formie, która zawiera wykazane przez Wojewodę błędy na rysunku planu. Braki te uniemożliwiają jednoznaczne odczytanie ustaleń miejscowego planu. Oczywiście część ustaleń można by poprzez zastosowanie odpowiedniej wykładni wyinterpretować z tego dokumentu, jednak część terenów, chociażby te dotyczące komunikacji, nie sposób odczytać z uchwały bez przypisania konkretnego oznaczenia na rysunku miejscowego planu (terenów dróg publicznych, terenów dróg wewnętrznych, jak również terenu kolejowego).

Gdyby rysunek planu nie zawierał błędów wykazanych powyżej to możliwe byłoby stwierdzenie nieważności w części miejscowego planu w zakresie nieprawidłowo podanych symboli terenów w tekście planu miejscowego. Natomiast brak jednoznacznego przypisania symboli do poszczególnych terenów wyznaczonych na rysunku planu musiał spowodować stwierdzenie nieważności miejscowego planu w całości.

2. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 3 i 3a u.p.z.p., w planie miejscowym określa się obowiązkowo *zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu*. Natomiast w myśl przepisu art. 15 ust. 2 pkt 7 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się *granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa*.

W § 9 pkt 2-5 uchwały, w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie przepisów odrębnych, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa ustalono, dla terenów położonych w granicach terenów cennych przyrodniczo „Las Poręba”, „Las Porębski”, „Polany śródleśne” i „Poręba stawki”, *ochronę i zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony przyrody oraz pozostałymi ustaleniami planu*. Ponadto na rysunku miejscowego wyznaczono tereny cenne przyrodniczo „Las Poręba”, „Las Porębski”, „Polany śródleśne” i „Poręba stawki”.

Wskazane tereny nie są objęte formami ochrony przyrody, a więc nie wiadomo jakie inne ustalenia niż te wynikające z określonego przeznaczenia i zasad zagospodarowania dla poszczególnych terenów miałyby być zastosowane dla tychże terenów. Jeżeli są to tereny, które powinny być chronione, to należy dla nich ustanowić jedną z form ochrony przyrody wskazanych w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13).

W wyjaśnieniach złożonych przez Gminę wskazano, że wyznaczenie w tekście i na rysunku planu obszarów o wskazanych nazwach własnych nie stanowi próby ustanowienia nowych form ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie przyrody. Działanie to miało na celu zachowanie spójności ze Studium. Zgodnie z art. 9 ust. 4 u.p.z.p., *ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W obowiązującym Studium przedmiotowe tereny zostały wprost wskazane jako obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych pod ww. nazwami. Przeniesienie tego nazewnictwa do planu jest realizacją obowiązku zachowania ciągłości polityki przestrzennej gminy. Gmina ma świadomość, że formy ochrony przyrody (takie jak użytki ekologiczne czy pomniki przyrody) ustanawia się w drodze odrębnych uchwał na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Wyznaczenie „terenów cennych przyrodniczo” w planie jest jedynie wyrazem władztwa planistycznego gminy w zakresie kształtowania ładu przestrzennego i ochrony walorów krajobrazowych, co mieści się w katalogu zadań własnych gminy*.

W treści przepisów § 9 pkt 2-5 uchwały wskazano wprost, że dla terenów cennych przyrodniczo „Las Poręba”, „Las Porębski”, „Polany śródleśne” i „Poręba stawki”, należy stosować przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody. Jednak z przepisów o ochronie przyrody nie wynika jakakolwiek ochrona dla tych terenów. Jeżeli zostałaby ustanowiona forma ochrony przyrody, to w takim przypadku przywołane ustalenia planu miałyby uzasadnienie. Jednak do czasu ustanowienia formy ochrony przyrody takie regulacje wprowadzają wyłącznie w błąd odbiorcę planu miejscowego. Mając na względzie, że te tereny znajdują się przede wszystkim na terenach leśnych, to prowadzone na tych terenach działania będą determinowane ustaleniami odpowiednich dokumentów dotyczących gospodarowania gruntami leśnymi. Wskazanie takich terenów podyktowane wyłącznie ustaleniami studium jest niczym nieuzasadnione. Od czasu uchwalenia *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poręba* przyjętego uchwałą Nr XXXI/321/21 Rady Miasta Poręba z dnia 29 listopada 2021 r., w którym wyznaczono takie cenne przyrodniczo tereny, gmina miała dużo czasu aby podjąć działania w celu ustanowienia form ochrony przyrody na tych terenach. Do czasu ustanowienia takich form nie jest możliwe odwoływanie się do przepisów o ochronie przyrody w ustaleniach planu miejscowego dla tych terenów.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 u.p.z.p. jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały gminy w całości lub w części. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów niezgodnych z aktami prawa hierarchicznie wyższymi, które to jednak naruszenia nie będą rzutować na całą uchwałę.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Nr XXI/154/26 Rady Miasta Poręba z dnia 23 lutego 2026 r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla południowej części miasta Poręba*, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczych przepisy, a stwierdzone naruszenia mają konsekwencje dla całego aktu – w związku, z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 ustawy *o samorządzie gminnym* stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Miasta Poręba rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia Radzie Miasta Poręba.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.